

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **H/19831.**

Benyújtás dátuma: **2018-02-16 13:39**

Parlex azonosító: **GH1GJT2Q0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Határozati javaslat benyújtása**

Benyújtó: **Sallai R. Benedek (LMP)**

Határozati javaslat címe: **A géntechnológiai tevékenységgel, annak mezőgazdasági és élelmiszer-előállítási alkalmazásával kapcsolatos egyes kérdésekről, az ezeket érintő magyar stratégiáról és az időszerű feladatokról**

Tisztelt Elnök Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. §-ának (4) bekezdése alapján „**a géntechnológiai tevékenységgel, annak mezőgazdasági és élelmiszer-előállítási alkalmazásával kapcsolatos egyes kérdésekről, az ezeket érintő magyar stratégiáról és az időszerű feladatokról**” címmel a mellékelt határozati javaslatot kívánom benyújtani.

...../2018. (.....) OGY határozat

a géntechnológiai tevékenységgel, annak mezőgazdasági és élelmiszer-előállítási alkalmazásával kapcsolatos egyes kérdésekről, az ezeket érintő magyar stratégiáról és az időszerű feladatokról

Az Országgyűlés megerősítve elkötelezettségét az Alaptörvény XX. cikkében foglaltak iránt, mely szerint mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez, amely jog érvényesülését Magyarország egyebek mellett genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdasággal és az egészséges élelmiszerekhez való hozzáféréssel biztosítja, valamint fenntartva álláspontját a géntechnológiai tevékenységgel, annak mezőgazdasági és élelmiszer-előállítási alkalmazásával kapcsolatos egyes kérdésekről és az ezeket érintő magyar stratégiáról szóló 53/2006. (XI. 29.) OGY határozat preambulumban foglalt alapelvek és elvi megközelítés terén, a következő határozatot hozza:

1. Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy

a) a géntechnológiai tevékenységgel, annak mezőgazdasági és élelmiszer-előállítási alkalmazásával kapcsolatos egyes kérdésekről és az ezeket érintő magyar stratégiáról szóló 53/2006. (XI. 29.) OGY határozatban foglaltak hatékony végrehajtása érdekében minden rendelkezésére álló jogi, intézményi és pénzügyi eszköz révén biztosítsa Magyarország GMO-mentes vetési státuszának fenntartását,

b) törekedjen élelmiszerekben és takarmányokban a módosított összetevők minimalizálására, vagyis az import szóját váltsa ki egyéb növényi fehérjeforrásokkal,

c) egyetlen olyan szabadkereskedelmi megállapodás mellett se kötelezze el magát, amely az ország GMO-mentes státuszát veszélyeztetheti,

d) a glyphosate-tal kapcsolatos környezeti szennyezés növekedésének elkerülésére szigorúan szabályozza annak további használatát, tiltsa állományszárításra való használatát minden kultúrában, ne engedélyezze a közterületi és laikus felhasználás egyetlen formáját sem, vagyis csak növényvédelmi szakmérnökök irányításával tegye azt lehetővé,

e) európai uniós és nemzetközi együttműködési kezdeményezés révén segítse elő az ország GMO-mentes státuszának hosszú távú fenntartását és az ezirányú tevékenységek, döntések összehangolását,

f) az intézmények megerősítésével és a szükséges források biztosításával támogassa a GMO-mentes státusz megőrzéséhez szükséges hazai, valamint nemzetközi együttműködés keretében folyó tudományos kutatásokat, beleértve a hazai növény- és állatvilágot esetlegesen érintő hatások vizsgálatát,

g) biztosítsa, hogy Magyarországon csak bizonyítottan GM-szennyezettségtől mentes vetőmagok kerülhessenek kereskedelmi forgalomba, és járjon el a nem ellenőrzött forrásokból származó vetőmagok forgalmazói és alkalmazói ellen,

h) folyamatosan kövesse nyomon, hogy a nemzetközi GM-fajtatulajdonosok milyen minőségbiztosítási rendszerrel állítják elő vetőmagjaikat, és szükség esetén tiltsa be a nem megfelelő minőségbiztosítási rendszer mellett előállított vetőmagok magyarországi forgalmazását és alkalmazását,

i) dolgozzon ki – majd érvényesítsen az Európai Unió intézményeivel folytatott tárgyalások során – olyan minőségbiztosítási rendszert, amely izolációs távolságok tekintetében a vetőmagvak tisztaságát növényfajok szerint garantálja, e nélkül ugyanis a hagyományos és ökológiai vetőmag-termesztés veszélybe kerül,

j) kezdeményezze az Európai Unió illetékes szerveinél, hogy a vetőmagot vegyék ki az egyszerű áruk közül. Az Európai Unión belül is számos példa van arra, hogy az élőlények országok közti forgalma speciális korlátozás alá esik,

k) Magyarország kezelje úgy a saját fajtáit, mint a nemzeti örökség részét, s ezt védő intézkedéseket dolgozzon ki,

l) biztosítsa, hogy a hazai hatóságok ne engedjenek olyan vetőmagot beszállítani, melyet olyan országban állítottak elő, ahol a GM-növények termesztése nincs szigorú állami ellenőrzés alatt. Ne engedjenek vetőmagot beszállítani olyan országból sem, amely GM-fajtát vet az adott növényből. A vetőmagmintákhoz a kontroll mintákat a vetőmag tulajdonosának kell biztosítani a Nemzeti Referencia Laboratórium (NRL) számára, amely maga is mintát vesz, majd egybeveti a két mintasorozatot. Magyarország hatósági intézkedéseit az NRL mérési eredményei alapján hozza. A nemzetközi vetőmag-tulajdonosoknak és -forgalmazóknak ezt a döntési jogot a beszállítás előtt írásban el kell ismerniük,

m) a hazai növényi géntechnológia kormányzati irányításában erősítse meg a természettudományos alapú megközelítést, valamint a géntechnológiai hatóság, szakhatóság szakmai szervezetrendszerét,

n) biztosítsa, hogy a magyar hatóságok szigorítsák meg a vetőmag-ellenőrzéseiket, jelentősen bővítsék és korszerűsítsék a GM-technológiával kapcsolatos mintavételi és mérési kapacitásukat. A mezőgazdasági tárca vizsgálja felül – a vetőmagtermesztés érdekeit előtérbe helyezve – a géntörvény koegzisztencia-szabályozását, amelyet illetően ne kössön kompromisszumokat.

o) a „GMO-mentes” címkézéshez biztosítsa a termékpálya-ellenőrzés teljes folyamatához szükséges feltételeket, amely kiterjed a takarmányok termesztésének és összetételének ellenőrzésére is; mindehhez transzgének és termékeik megbízható kimutatása szükséges növényekben, állatokban és élelmiszerekben, amihez hiteles, önálló szakértelemmel rendelkező tanúsító, ellenőrző és szankcionáló rendszer létrehozása szükséges,

p) a „GMO-mentes” termékek jelölési rendszerének kialakításakor törekedjen a legnagyobb elővigyázatosságra, a GMO-mentes címke növényeknél csak a mindenkori kimutathatósági határérték alatti szint esetén legyen alkalmazható, állati termékeknél – elővigyázatossági okokból – a takarmány GMO-mentesség tanúsítása legyen szükséges, aminek elősegítése érdekében a

Kormány biztosítson forrásokat a GMO-mentes termékpálya-infrastruktúra szükséges elemeinek kiépítésére,

q) tekintettel arra, hogy a jelenlegi gyakorlattal szemben takarmányozási szempontból nem a szója (többnyire GM import szója) a legjobb hatású növényi fehérjeforrás, a rendelkezésre álló eszközeivel ösztönözze a termesztőket és a tenyésztőket az egyéb növényi fehérjeforrások alkalmazására (pl. lucerna, csillagfürt, takarmányborsó, herefélék stb.),

2. Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy dolgozzon ki, majd terjesszen az Országgyűlés elé olyan törvényjavaslatot, amely

a) a GM-fajtatulajdonosok számára előírja, hogy kártérítési alapot hozzanak létre az esetleges szennyezések okozta károk enyhítésére,

b) a szabályozást tekintve külön kezeli, a genomszerkesztéssel előállított növényeket,

3. Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy az 2. pont szerinti javaslatok kidolgozásával bízta meg a Géntechnológiai Eljárásokat Véleményező Bizottságot a GMO-Kerekasztal bevonásával.

4. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Általános indokolás

Hazánk kiemelten fontos stratégiai kérdésként kezeli a géntechnológiával módosított növényekkel kapcsolatos tevékenységek szabályozását és a magyar mezőgazdaság GMO-mentes státuszának megőrzését. Ennek érdekében már 2006-ban az akkori öt parlamenti párt egymással egyetértve fogalmazta meg Magyarország GMO mentes stratégiáját, annak eléréséhez és megőrzéséhez kapcsolódó feladatok megvalósítási folyamatát (53/2006. (XI. 29.) OGY határozat).

Az Alaptörvény szerint az Országgyűlés továbbra is úgy ítéli meg, hogy az elővigyázatosság elvét kell alkalmazni minden olyan technológia kapcsán, amelynek hatásairól nincsenek kielégítő adatok, ilyen a génmódosítással létrehozott szervezeteknek (GMO) a növénytermesztésben alkalmazott gyakorlata, de hasonlóan jelentős téma az élelmiszerellátás részeként az állattenyésztés során alkalmazott takarmányok GMO mentessége. További kutatást igénylő témakör a GM szervezeteknek a természetes növény- és állatvilágra, ökoszisztémákra gyakorolt hatásának vizsgálata.

A GMO-k nem bizonyították be azokat a reményeket, hogy a módszerrel megoldhatók lennének az emberiség élelmezési gondjai. Tudományos szántóföldi kísérletek adatait összevetve megállapították, hogy a génmódosított technológia nem növelte szignifikánsan a terméshozamot sem a kukorica, sem a gyapot, sem a szója esetében a hagyományos termesztéshez viszonyítva, viszont számos kockázati tényezővel kell számolni.

A tudományos kutatások előrehaladása és a GMO elterjesztésében érdekelt multinacionális cégek terjeszkedési törekvése folytonosan e kérdés napirendre tűzését teszik szükségessé. Ezért fontos, hogy Magyarországon az Országgyűlés szükség szerinti rendszerességgel állást foglaljon az elővigyázatosság elve, és jelen ügyet tekintve – mérlegelve a rendelkezésre álló tudományos ismereteket – továbbra is Magyarország GMO mentessége mellett. Ezen OGY. Határozat ezt a célt szolgálja, figyelembe véve a jelen és a jövő kihívásait is.